

Castelul Chiaramonte

Istorie

Castelul Chiaramontano din Siculiana, situat în omonimul centru agricol și minier Agrigento, situat la 85 de metri deasupra nivelului mării, între capitală și Sciacca, este un monument al arhitecturii "castellana" anonimă și bogată. Construită pe vârful unei stânci a unui promontoriu, poate sediul orașului antic numit Cena, care a dominat cu turnurile sale crenelate orașul cu același nume și valea situată ușor pe Marea Mediterană, unde era situat un bogat emporiu de grâu. Din acest motiv a fost o cetate inexpugnabilă. Impregnabilitatea sa s-a datorat în special pereților săi, care au căzut pur și simplu până la marginea stâncii. Originea fortului este arabă. Musulmanii îl numiseră, împreună cu micul cătun înconjurător, „Rahl sau Kalat Siguliana” și este unul dintre cele unsprezece castele care au rezistat lui Roger al II-lea al Siciliei, dar care au fost distruse după predarea lui Agrigento, semnată la 25 iulie 1087. După războiul de Vecernie, care s-a încheiat cu pacea de la Caltabellotta (24 august 1302), Federico Chiaramonte, fiul lui Federico și lui Marchisia Profoglio, doamna din Caccamo, a primit baronia Siculiana de la regele Federico al II-lea din Aragon ca recompensă pentru valoarea sa combinată cu cea a lui Favara și Racalmuto. Chiaramonte a făcut să se reconstruiască vechiul castel arab, ale cărui rămășițe erau zdrobite la pământ. Lucrările de restaurare au fost efectuate atât de rapid încât deja în 1310 cetatea Siculiana revenise la o nouă viață. Partea din față a clădirii, orientată spre sud, era echipată cu turnuri și baze militare. Singurul drum de acces a fost sculptat în stânca dură și comunica numai cu podul mobil și printr-un hol de intrare, un arc în centru, unul a ajuns în mijlocul pieței mari de arme în formă triunghiulară, unde a fost săpat o cisternă adâncă pentru a conserva apa de ploaie pentru utilizarea zilnică a castellanilor, apă care a devenit prețioasă în cazul unui asediu (există și astăzi). Un hipogeu autentic conecta Castelul de un sit aproape de „Caricatore di Siculiana” (portul maritim Siculiana) și de un vechi sediu princiar din Serralunga, în cartierul omonim, pentru a permite Baronului o cale de evadare secretă în caz de nevoie. Intrarea în acest hipogeu era situată într-o cameră a „quarto nobile” și a fost blocată voluntar de Agnello în 1934. Curtea era flancată de grajdurile mari, camerele de înarmare, camerele purtătorilor de armuri și personalului grajdului, vastele depozite pentru depozitarea de recolte și provizii, închisorile

și biserica San Lorenzo, cea mai veche din Siculiana, datând de la mijlocul secolului XVII, numită și „Madonna degli Angeli”, unde se află primul loc de cult al S.S. Crucifix (sărbătorit în Siculiana în fiecare an la începutul lunii mai). Această mică biserică era sediul unei frății străvechi și solide. La sud-est existau camere numite „il quarto nobile”, formate din două etaje, folosite ca reședință a baronului și loc de primire. În camerele interioare, până la începutul anilor 1900, au putut fi admirate rămășițele frescelor antice Aici, în 1311, a fost sărbătorită, cu mari focuri de artificii, a doua căsătorie între singura fiică a lui Federico Chiaramonte, Constanza (văduva marchizului de Savona, Antonino del Carretto) și nobilul genovez Brancalone Doria, guvernator al Sardiniei în 1335. Se pare că alegerea Castelul Siculianese a fost determinat nu numai de fermecarea locului și a structurii, ci și de o credință potrivit căreia pactele încheiate în cetatea Siculiana au fost binecuvântate de Providență. Această credință, amestecată între credință și superstiție, a ridicat cetatea Siculiana la un simbol al abundenței. Aceasta explică numeroasele nunți și acorduri nobile care au avut loc acolo. Brancalone Doria este personajul menționat de Dante Alighieri în Infernul „Divinei Comedii” (canto XXXIII, versetele 133-153). După moartea lui Federico, care a avut loc la Agrigento spre sfârșitul anului 1312, baronia și castelul Siculiana au mers la Costanza, moștenitoarea sa universală. Lui Costanza i-a plăcut să se înconjoare de broderi și a apreciat artele în general. A murit la Agrigento în martie 1350, lăsând titlul și proprietățile lui Antonio del Carretto Chiaramonte, baronul lui Racalmuto, primul său fiu. Recepțiile pe care Antonio le-a ținut în castelul sicilian au fost foarte sărbătorite. Odată cu moartea lui Antonio del Carretto, domnia Siculianei a trecut la fiul cel mare Gerardo, un susținător convins al regelui Martino și susținătorul său incontestabil împotriva baronilor sicilieni care s-au revoltat împotriva coroanei aragoneze în 1398. Gerardo del Carretto s-a retras, totuși, în Piemont, lăsând baronia și ținutul Siculianei fratelui său mai mic Matteo. Această posesie a fost confirmată de regele Martin în 1401, ca semn de recunoștință față de descendență. La moartea lui Matteo del Carretto, pământul Siculiana a trecut în 1408 jumătate lui Giovanni, fiul său cel mare și jumătate lui Andrea Caro, un nobil din Licata. În 1427 nobilul catalan Gilberto Isfar de Corilles a achiziționat domnia, pământul și castelul Siculiana, care a trecut în Sicilia în urma regelui Alfonso cel Magnanim care, trei ani mai târziu, i-a acordat dreptul de a exporta din

încărcătorul de cereale al produse, precum și drepturile portulania și dreptul de a numi viceportulano. Această donație a constituit răsplata „curajosului” suveran Gilberto pentru meritele servicii oferite în timpul cuceririi regatului Napoli. Gilberto nu a disprețuit deloc sexul blând și a fost, de asemenea, un vânător priceput. În 1437 baronia Giovanni Gaspare, fiul lui Gilberto, a fost investită cu privilegiul regelui Alfonso la 29 ianuarie 1458, care a obținut asocierea teritoriului vecin Monforte cu domnia Siculiana, care va găzdui ulterior cetățenia Cattolica. Vincenzo Corilles a moștenit pământul și castelul Siculiana în 1491 de la tatăl său, Giovanni Gaspare, răzbună baronia lui Guglielmo Valguarnera. Baronia a fost în orice caz răscumpărată de Giovanni Isfar de Corilles care s-a investit la 26 mai 1526. Giovanni era un om temperat, pretențios de servitute. A lăsat urme arhitecturale ale culturii spaniole în castel. Avea o deosebită predilecție pentru parfumuri. Ultimul din această familie a fost Blasco, soțul Laurei Gaetano, care a fondat Cattolica în 1642, pe malul râului Platani, pe care Filippo al II-lea l-a înălțat ca principat. Se spune că Di Blasco i-a plăcut botanica, se pare că a urmat direct plantarea, în grădinile Castelului, a speciilor de plante, pe care le-a încântat să le aleagă. Singura sa fiică Giovanna a preluat domnia Siculiana și a acestui oraș la 1 octombrie 1616 și a adus aceste bunuri ca zestre la Vincenzo del Bosco, ducele de Misilmeri și primul prinț al Cattolica. Familia "del Bosco" a murit în 1668 odată cu moartea lui Giuseppe (care nu avea descendenți), fiul lui Francesco del Bosco Isfar. Pe 12 mai 1721, unchiul său matern Francesco Bonanno del Bosco, prințul Roccafioritei, fiul lui Rosalia del Bosco Sandoval și al lui Filippo Bonanno Marini, a investit în baronie. Francesco era un iubitor de pictură și datorăm majoritatea frescelor cândva admirabile în „il quarto nobile” (demolat la începutul anului 1900 de baronul Agnello). După moartea sa la Napoli, în noiembrie 1779, fiul său cel mare și moștenitorul universal Giuseppe Bonanno Filangeri l-a succedat în domnia Siculiana. Din acestea, baronia va trece la Francesco Antonio Bonanno Borromei pe 24 martie 1781 și în cele din urmă la Giuseppe Bonanno Branciforti pe 9 iulie 1798, fiul său, ucis în timpul răscoalelor din Palermo din 1820. Ultimul baron din Siculiana, recunoscut prin decret regal din 26 decembrie 1899, a fost Antonio Bonanno Perez. Acesta din urmă a înzestrat Castelul cu o pivniță admirabilă, el însuși a fost un vinificator rafinat. Când regimul feudal din Sicilia a încetat, Castelul a fost folosit ca „baie penală” (închisoare). Pe o ușă veche a celulei de izolare sunt încă imprimare

numele prizonierilor, gravate în propria lor mână. Până în 1924 a fost folosită ca închisoare de district. Proprietatea a trecut apoi moștenitorilor baronului Agnello care au demolat „al patrulea nobil” (anul 1934), care este partea cu cel mai mare interes istoric și artistic pentru a construi o vilă somptuoasă, în stil neogotic, care contrastează cu casele sărace a oamenilor de rând ridicați în aval, o indicație fără echivoc a unei structuri sociale încă de urme feudale. Invitat de cavalerul Agnello, Giuseppe Tomasi di Lampedusa, un scriitor distins al secolului XX, a locuit în această ultimă vilă în perioada 4 septembrie - 11 octombrie 1955. Potrivit diferiților cărturari, aici, Tomasi a scris pagini din ultima parte din „Il Gattopardo”, o lucrare postumă. Tot în anii 1950, Karlheinz Stokhausen locuia în palatul Agnello, tot oaspete al familiei Agnello.